Dispozitivul hotărîrii pronunţat public la 11 septembrie 2025
Cererea de apel înregistrată la data de 17 septembrie 2025
Conform art. 236 alin. (6) CPC în cazurile prevăzute la alin.(5), completul de judecată va întocmi hotărîrea integrală în termen de 45 de zile lucrătoare de la data solicitării, atacării sau pronunţării dispozitivului hotărîrii, după caz.

Dosarul nr. 2-16871/2024
Cererea nr. 2-24145225-12-2-18122024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

11 septembrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Georgeta Grozav
Grefier Ana Ciobanu

În lipsa:
Reclamantului – a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa,
Pîrîtul – a fost înștiințat legal, pe adresa juridică și pe adresa de email,

examinînd în şedinţă de judecată publică cererea de chemare în judecată depusă de Țîrdea Bogdat către Portalul Deshide.md SRL „Open” privind apărarea onoarei, demnității şi reputaţiei profesionale, încasarea prejudiciului moral,

a constatat:

La 13 decembrie 2024, Țîrdea Bogdat s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Portalul Deshide.md SRL „Open” privind apărarea onoarei, demnității şi reputaţiei profesionale, încasarea prejudiciului moral.

În motivarea cererii reclamantul a menționat că, la 31 octombrie 2024, pârâtul a publicat un articol cu titlu: *„Campania electorală a lui *****, gestionată în secret de Kremlin. Interceptările audio ale deputatului PSRM *****, cu agentul FSB *****”, în text fiind menționat: „Pe 27 aprilie, *****, discută despre o întâlnire cu deputatul*

*Bogdan Țîrdea și un alt ,,poli-tehnolog" al FSB-ului, *****"; ,,În afară de *****și Țîrdea s-ar fi întâlnit și cu unul dintre consilierii lui *****, fostul șef al FSB și actualul secretar al Consiliului de Securitate din Rusia, *****"; ,,Potrivit EuReporter, înregistrările audio demonstrează că Moscova controlează și finanțează partidele pro-ruse din R. Moldova și că FSB implică agenții săi în arena politică moldovenească pentru a-și gestiona și proteja mai bine interesele. Totodată, precizează jurnaliștii de investigație, ***** și Bogdan Țîrdea sunt doi dintre politicienii afiliați Kremlinului și prin care FSB controlează PSRM".* Articolul poate fi accesat la următorul link: https://www.deschide.md/articole/polit-tehnologii-din-spatele-campaniei-electorale-ale-lui-*****-interceptarile-audio-ale-socialistului-adrian-albu-cu-agentul-fsb-iuri-gudilin. Astfel, consideră că informația diseminată are un caracter fals, este de natură denigratoare și atentează la onoarea și reputația sa.

Țîrdea Bogdat a menționat că, respectiva alegație publicată de pârât, făcând trimitere pretins la careva înregistrări audio a cet. ***** deputat în Parlamentul Republicii Moldova, care pretins ar fi menționat că au discutat despre o întâlnire cu Bogdan Țîrdea, în condițiile unor circumstanțe perfide. La rândul său, www.eureporter.co, în știrea sa face referire la careva înregistrări audio care pot fi accesate la următorul link: https://www.lubyankaleaks.org/leanks.html. Totodată, o simplă analiză a înregistrărilor audio denotă faptul că o persoană care pretins ar fi cet.*****, ar fi discutat despre o eventuală întâlnire cu o altă persoană care poartă prenumele de Bogdan. Însă, rămâne incert cum pârâtul a dedus și stabilit, că în discuția menționată ar fi vorba de Țîrdea Bogdat, în situația în care mii de persoane poartă un astfel de prenume. Astfel, respectivul narativ urmează a fi calificat ca o informație ce constituie o relatare cu privire la fapte și în esență este falsă și denigratoare, ori se bazează pe fapte care nu au avut loc. Aceste alegații au fost răspândite în contextul lipsei unui ton echilibrat, având un caracter manipulativ, fapt ce denotă o rea intenție a pârâtului, care la rândul său a urmărit drept scop de a schimba negativ aprecierea personalității acestuia în societate.

Reclamantul a susținut că, pârâtul prin acțiunile sale, în mod deschis și intenționat l-a acuzat în fapte necomise de către acesta, a răspândit informații false și denigratoare. Iar acțiunile de defăimare i-a cauzat tensiune și stres în viața de familie, cercul de prieteni, pe plan profesional, care se reflectă negativ asupra calității vieții personale a acestuia. Astfel, prejudiciul moral îl evaluează la suma de un leu. La 04 noiembrie 2024 a expediat în adresa pârâtului la adresa electronică http://contact@deschide.md o cerere prealabilă prin care a solicitat: examinarea prezentei cereri și oferirea unei soluții în termen de 5 zile de la data recepționării acesteia; dezmințirea informației defăimătoare, ștergerea articolului de pe site-urile web și rețelele de socializare ce le aparțin; exprimarea scuzelor

publice pe site-urile ce le aparțin și compensarea prejudiciului moral în mărime de 1.000.000 lei.

Țîrdea Bogdat a solicitat admiterea acțiunii; a constata ca fiind false și distorsionate informațiile răspândite de către pârât, în adresa reclamantului Țîrdea Bogdat, la data de 31 octombrie 2024, prin intermediul plasării unei știri pe site-ul acestuia, cu denumirea: *,,Scurgeri de informații sau înregistrări ,,fabricate"? Conversații dintre membrii PSRM și ex-agenți FSB, în presa internațională (UPDATE)", fiind diseminat următoarele afirmații false: ,, La 27 aprilie, ***** și ***** discută despre o întâlnire între Bogdan Țîrdea, membru al PSRM, *****, un blogher din țara noastră, care promovează o agendă anti-occidentală, și *****, asociată FSB și susținătoare a oligarhului fugar *****"*; obligarea pârâtului să dezmintă informația falsă și distorsionată răspândită în adresa reclamantului Țîrdea Bogdat la data de 31 octombrie 2024, care va avea următorul conținut și text: *,,Portalul de știri Deschide.md, vine cu dezmințirea informațiilor false și defăimătoare pe care le-am afirmat în știrea plasată pe https://www.deschide.md, la data de 31 octombrie 2024, ce vizează cet. Bogdat Țîrdea. Sunt false și denigratoare următoarele afirmații despre această persoană: ,,Precum că, la 27 aprilie, ***** și ***** discută despre o întâlnire între Bogdan Țîrdea, membru al PSRM, *****, un blogger din țara noastră, care promovează o agendă anti-occidentală, și *****, asociată FSB și susținătoare a oligarhului fugar *****"*; obligarea pârâtului să publice textul dezmințirii pe site-ul https://www.deschide.md, iar postarea să fie accesibilă oricărei persoane și păstrată pe respectiva pagină cel ***** 2 luni; încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral de un leu.

În ședința de judecată reclamantul Țîrdea Bogdat fiind înștiințat în mod legal despre data, ora și locul desfășurării ședințelor de judecată (f.d. 24, 31), nu s-a prezentat, nu a comunicat instanței motivele absenței sale, însă prin cererea de chemare în judecată a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

În ședința de judecată, pârâtul Portalul Deshide.md SRL „Open" fiind înștiințat în mod legal despre data, ora și locul desfășurării ședințelor de judecată (f.d. 25, 32), nu s-a prezentat, nu a comunicat instanței motivele absenței sale și nici nu prezentat instanței și reclamantului o referință pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de Țîrdea Bogdat.

Potrivit art. 206 alin. alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea cauzei în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărîre. Dacă partea solicită să-şi dovedească pretenţiile sau obiecţiile prin ascultarea celeilalte părţi, instanţa cere să se prezinte personal în faţa judecăţii. Dacă pîrîtul, înştiinţat legal despre locul, data şi ora şedinţei de judecată, nu s-a prezentat în judecată şi nu a comunicat instanţei motivul neprezentării sau dacă motivele sînt considerate de

instanţă ca fiind neîntemeiate, sau dacă pîrîtul nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, instanţa o examinează în lipsa acestuia.

Astfel, având că reclamantul a solicitat examinarea cauzei în absența sa, iar pârâtul nu s-a prezentat în judecată şi nu a comunicat instanţei motivul neprezentării, instanța de judecată a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa părților.

Examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spețа, instanța de judecată consideră necesar de a respinge acțiunea înaintată de Țîrdea Bogdat, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 26 alin. (1) și alin. (2) CPC, procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încît părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei.

Din materialele cauzei s-a constatat că, la 31 octombrie 2024, pârâtul a publicat un articol cu titlu: *,,Campania electorală a lui *****, gestionată în secret de Kremlin. Interceptările audio ale deputatului PSRM *****, cu agentul FSB *****”, în text fiind menționat: ,,Pe 27 aprilie, *****, discută despre o întâlnire cu deputatul Bogdan Țîrdea și un alt ,,poli-tehnolog” al FSB-ului, *****”; ,,În afară de *****și Țîrdea s-ar fi întâlnit și cu unul dintre consilierii lui *****, fostul șef al FSB și actualul secretar al Consiliului de Securitate din Rusia, *****”; ,,Potrivit EuReporter, înregistrările audio demonstrează că Moscova controlează și finanțează partidele pro-ruse din R. Moldova și că FSB implică agenții săi în arena politică moldovenească pentru a-și gestiona și proteja mai bine interesele. Totodată, precizează jurnaliștii de investigație, ***** și Bogdan Țîrdea sunt doi dintre politicienii afiliați Kremlinului și prin care FSB controlează PSRM”*. Astfel, informațiile respective reclamantul le consideră ca false, de natură denigratoare și atentează la onoarea și reputația sa.

În scopul soluționării amiabile a litigiului, la data de 04 noiembrie 2024 reclamantul Țîrdea Bogdat a expediat în adresa pârâtului prin intermediul de e-mail o cerere prealabilă, însă pârâtul nu a reacționat în niciun mod (f.d. 12-20).

La 13 decembrie 2024, Țîrdea Bogdat s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Portalul Deshide.md SRL „Open” privind apărarea onoarei, demnității şi reputaţiei profesionale, încasarea prejudiciului moral (f.d. 4-7).

Potrivit art. 43 Cod civil, în condiţiile legii, orice persoană fizică are dreptul la viaţă, la sănătate, la integritate fizică şi psihică, la libera exprimare, la nume, la onoare, demnitate şi reputaţie profesională, la propria imagine, la respectarea vieţii intime, familiale şi private, la protecţia datelor cu caracter personal, la respectarea memoriei şi corpului său după deces, precum şi la alte asemenea drepturi recunoscute de lege. Aceste drepturi sînt insesizabile şi inalienabile.

La art. 2 al Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare este specificat, inter alia că termenii şi expresiile utilizate în prezenta lege au următoarele semnificaţii: *defăimare* – răspîndire a informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a persoanei; *răspîndire a informaţiei* – proces de transmitere a informaţiei către alte persoane (cel puţin către o persoană, exceptînd persoana lezată); *informaţie* – orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet şi/sau imagine; *fapt* – eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiţii concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită; *judecată de valoare* – opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit; *judecată de valoare fără substrat factologic suficient* – judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată pînă la falsitate; *interes public* – interes al societăţii (şi nu simpla curiozitate a indivizilor) faţă de evenimentele ce ţin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau faţă de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societăţii sau al unei părţi a ei; *persoană care exercită funcţii publice* – persoană fizică care exercită atribuţiile puterii publice (executive, legislative ori judecătoreşti) sau persoană juridică ce prestează servicii de utilitate publică, sau persoană fizică care administrează persoana juridică ce prestează servicii de utilitate publică ori subdiviziuni ale acesteia; *persoană publică* – persoană care exercită funcţii publice sau o altă persoană care, datorită statutului, poziţiei sociale sau altor circumstanţe, trezeşte interesul public; *mass-media* – mijloc de informare în masă, tipărit sau electronic, precum şi jurnalistul; *dezminţire* – infirmare a relatărilor defăimătoare cu privire la fapte care nu corespund realităţii.

Potrivit art. 3 alin. (2) Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, libertatea de exprimare protejează atât conţinutul, cât şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează.

Aliniatele (3) și (4) art. 3 al aceleiași Legi prevede că exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracţiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala,

reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.

Restrângerea libertăţii de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin.(3) şi doar în cazul în care restrângerea este proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.

În conformitate cu art. 4 Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, statul garantează libertatea de exprimare a mass-mediei. Nimeni nu poate interzice sau împiedica mass-media să răspîndească informaţii de interes public decît în condiţiile legii. Mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public şi de a efectua, în conformitate cu responsabilităţile sale, investigaţii jurnalistice în probleme de interes public. Pe lîngă garanţiile prevăzute la art.3, libertatea de exprimare a mass-mediei admite şi un anumit grad de exagerare sau chiar provocare, cu condiţia să nu se denatureze esenţa faptelor.

Conform art. 7 alin. (1), (2), (3), (4), (5), (6) și (7) Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: este falsă, este defăimătoare și permite identificarea persoanei vizate de informaţie. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Persoana lezată prin răspîndirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecăţile de valoare cumulează următoarele condiţii: nu se bazează pe un substrat factologic suficient, au un caracter defăimător, permit identificarea persoanei vizate de informaţie. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(4) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, sau publicarea unei replici, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Se consideră injurie exprimarea care cumulează următoarele condiţii: a) exprimarea intenţionată verbală, scrisă sau nonverbală nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; b) permite identificarea persoanei vizate. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(6) poate solicita exprimarea scuzelor şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

În conformitate cu art. 15 alin. (1), (2) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informaţiei şi/sau persoanei juridice care a răspândit-o rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea

scuzelor şi compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată. Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare. Acesta este un termen de prescripţie. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile.

Potrivit art. 16 alin. (1) – (5) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile de către autorul informației şi, după caz, de către persoana juridică ce a răspândit această informație. Dacă se constată că informația la care se referă cererea prealabilă este falsă sau nu se bazează pe un substrat factologic suficient, persoana juridică ce a răspândit informația sau autorul informației satisface cererea prealabilă, fiind obligat să efectueze, după caz, rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea, la cerere, a prejudiciilor cauzate. Rectificarea sau dezmințirea informației, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile, iar dacă informația a fost răspândită de mass-media şi publicația sau emisiunea care a răspândit această informație apare mai rar decât o dată la 15 zile, în următorul număr sau emisiune. Plata compensațiilor în temeiul cererii prealabile se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile sau într-un alt termen convenit de părţi. În cazul refuzului de a satisface, integral sau parţial, cererea prealabilă, persoana lezată poate depune cerere de chemare în judecată.

Iar, articolul 17 alin. (1) al Legii citate supra, statuează că, cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă în termen de 30 de zile. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă; b) data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile.

Astfel, raportând normele legale citate mai sus în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței constatate anterior, instanța de judecată constată că acțiunea înaintată de Țîrdea Bogdat a fost depusă în instanță cu respectarea procedurii prealabile și cu respectarea termenului de prescripție, din care considerente, instanța de judecată are obligația de a se expune în fond asupra pretențiilor formulate de către reclamant.

Conform art. 24 alin. (1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pârâtul a răspândit informaţia; b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare; c) informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; sau; d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e) existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat.

În acest sens, instanța de judecată menționează că, pentru a aprecia dacă libertatea de exprimare a pârâtului urmează a fi limitată de către stat prin obligarea de a dezminți

informația, este necesar de a stabili raportul proporționalității dintre dreptul la libera exprimare și dreptul la viața privată.

Astfel, din interpretarea corectă a normelor legale enunțate, se înțelege că onoarea este un sentiment complex, determinat de percepţia pe care fiecare persoană o are despre demnitatea sa, în timp ce reputaţia înseamnă felul în care o persoană este considerată în societate și este dobândită prin modul exemplar în care persoana se comportă în societate.

Totodată, instanța reține că, persoana care se consideră lezată poate solicita recunoașterea faptului defăimării sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă.

Respectiv, aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale.

Instanța de judecată reține că, reclamantul Țîrdea Bogdat este deputat în Parlamentul Republicii Moldova, respectiv nu poate să nu trezească interesul întregii societăți. Astfel, este necesar a se evidenția că, limitele criticii acceptabile în adresa persoanelor publice și persoanelor care exercită funcții publice sunt mai largi decît cele în adresa persoanelor particulare, în acest sens persoanele publice în mod inevitabil şi conştient trebuie să accepte verificarea strictă a fiecărui cuvînt şi faptă, atît din partea jurnaliştilor, cît şi a marelui public şi, în consecinţă, trebuie să dovedească un grad mai mare de toleranţă.

Astfel, art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, stipulează că interesul public este definit ca fiind interes al societății față de evenimentele ce țin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau față de alte probleme care în mod normal, trezesc interesul societății sau el unei părți a ei.

Totodată, în cauza *Wirtschafts-Trend ZeitschriftenVerlags GMBH v. Austria (nr. 58547/00)* Curtea Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului a indicat că limitele criticii admisibile sunt mai ample în cazul persoanelor publice decât în cazul unui simplu particular.

La caz, instanța constată că reclamantul nu a demonstrat care este caracterul defăimător al informaţiei și că această informație reprezintă o relatare cu privire la fapte și în esență este falsă.

Mai mult ca atât, din conținutul articolului anexat de reclamant la materialele cauzei, nu rezultă clar și echivoc că cele relatate sunt îndreptate exclusiv spre lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale a reclamantului.

Subsecvent, instanţa de judecată va respinge ca neîntemeiate argumentele reclamantului cu privire la afectarea negativă a personalității acestuia în societate, or

art.10 din Convenţia Europeană protejează nu doar substanţa ideilor şi a informaţiei exprimate, dar şi forma pe care aceasta o ia (cauza *Oberschlick v. Austria*, seria A no. 204, p. 25, § 57), iar libertatea de exprimare acoperă un posibil recurs la un anumit grad de exagerare, sau chiar provocare (cauza *Prager and Oberschlick v. Austria* seria A no. 313, p. 19, § 38).

Concomitent, trebuie de reţinut că art.10 protejează informaţiile şi ideile care ofensează, şochează sau deranjează. Acestea sunt cerinţele pluralismului, toleranţei şi liberalismului, fără de care nu există „societatea democratică" (cauza *Handyside v. the United Kingdom*, seria A no. 24, p. 23, § 49), iar libertatea de exprimare constituie una din fundamentele esenţiale a unei societăţi democratice şi una din condiţiile de bază al progresului ei şi al auto-perfecţionării individuale.

În acelaș context, instanța menționează că, potrivit jurisprudenţei Curţii Europene pentru Drepturile Omului, au fost delimitate *trei categorii principale de exprimării*, acestea fiind: *politică,* artistică şi comercială, *acordându-i cea mai mare importanţă protecţiei exprimării politice,* care a fost definită foarte larg, *astfel încât să includă discursurile privind toate chestiunile de interes public general.*

Astfel, problemele identificate ca fiind de interes public general includ: examinarea cauzelor în justiţie, mediul înconjurător, sănătatea publică, abuzul de putere din partea poliţiei, cruzimea faţă de animale, proasta gestionare a patrimoniului public, comportamentul ilegal al procurorilor, corupția funcţionarilor de stat şi activităţile entităţilor comerciale puternice (cauza Steel şi Moris vs Regatul Unit).

Instanţa reţine că în opinia Curții, se referă la un interes general chestiunile care afectează publicul într-o asemenea măsură încât acesta poate să se intereseze în mod legitim de așa ceva, care îi stârnesc atenția sau îl preocupă în mod semnificativ, în special pentru că acestea privesc bunăstarea cetățenilor sau viața comunității. Acest lucru este valabil și pentru chestiuni care pot să genereze o mare controversă, care privesc o temă socială importantă sau care se referă la o problemă despre care publicul ar avea un interes să fie informat *(Satakunnan Markkinapörssi Oy și Satamedia Oy împotriva Finlandei).*

În cauza *Dichand și alții v. Austria (nr. 18243/04)* cu privire la necesitatea ingerinței în libertatea de exprimare a reclamanţilor, CtEDO a considerat că judecățile de valoare pe care le-a făcut primul dintre ei au o bază factuală suficientă, cât timp acesta nu a invocat o stare de fapt mincinoasă. Curtea a amintit că dl. Graff era un om politic important care trebuie să suporte un anumit nivel al criticii activităţii sale publice şi private. Chiar dacă tonul articolului din ziar era virulent şi polemic, Curtea a indicat că art. 10 protejează şi astfel de informaţii sau idei, iar, în speţă, ele reprezentau o opinie cu privire la activitatea unei persoane publice.

Conform art. 26 alin. (1) şi (2) al legii precitate supra, orice persoană este în drept să ceară în instanţa de judecată dezminţirea relatărilor false şi defăimătoare cu privire la fapte. În cazul în care instanţa de judecată va stabili că acţiunea cu privire la răspîndirea informaţiei false şi defăimătoare este întemeiată, iar reclamantul solicită publicarea unei dezminţiri, instanţa va dispune dezminţirea relatărilor false şi defăimătoare, indicînd în dispozitivul hotărîrii textul dezminţirii.

Instanța de judecată reiterează că, prevederile legale citate supra, trebuie interpretate şi aplicate în concordanță cu jurisprudența Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, pentru că libertatea de exprimare este garantată şi de art. 10 din Convenția Europeană, care prin paragraful al doilea permite statelor să aducă anumite limitări acestei libertăți, cu condiția să respecte cerințele prevăzute de Convenție pentru valabilitatea lor. Astfel, s-a prevăzut că „exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri şi responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru protecția reputației sau a drepturilor altora.

Astfel, pentru a fi convențională, ingerința în libertatea de exprimare trebuie să îndeplinească trei condiții cumulative prevăzute de paragraful 2 al art. 10 CEDO, şi anume: i) măsura să fie prevăzută de lege; ii) să urmărească unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2; iii) şi să fie necesară într-o societate democratică pentru atingerea lor.

Cu referire la prima condiție ca măsura să fie prevăzută de lege, instanța reține prevederile sus-citate de la art. 3 alin. (1), (2) şi (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, care prevăd condițiile și temeiurile de limitare a libertății de exprimare.

Iar, în privința condiției ca măsura să urmărească unul din scopurile legitime, instanța reține că unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2 al art. 10 din Convenție, este protecția reputației altora. Respectiv, odată ce s-a constatat cu certitudine că măsura de limitare a libertății de exprimare este prevăzută de lege și a urmărit un scop legitim, în continuare urmează a fi examinată cea de a treia condiție și anume, dacă există un just echilibru între, pe de o parte, protecția dreptului consacrat de articolul 10 CEDO şi, pe de altă parte, aceea a dreptului reclamantului la protecția onoarei, demnității și reputației profesionale, care, ca elemente al vieții private, sunt garantate de art. 8 al Convenției.

De asemenea este de menționat că determinând distincția clară între informații, denumite fapte, şi opinii, denumite judecăți de valoare, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a remarcat că existența faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul judecăților de valoare nu este susceptibil de a fi dovedit.

În cazul judecăților de valoare, proba veridicității este imposibilă, iar exigența administrării ei afectează esența libertății de opinie, care constituie unul din elementele fundamentale ale dreptului garantat de art.10 din Convenție.

Cu referire la jurisprudenţa Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, în care sintagma „judecată de valoare fără substrat factologic suficient" mai este numită şi „opinii excesive", instanța menționează că judecățile de valoare pot fi prețioase, fără valoare sau negative, întemeiate sau neîntemeiate, convingătoare sau discutabile, progresiste sau reacționare etc. Acestea nu pot fi dezminţite prin hotărârea judecăţii. Ele pot fi dezbătute prin polemică, adică răspuns (replică, comentariu).

În acest sens, în partea ce se referă la necesitatea reclamantului de a proba că situația nu este o judecată de valoare sau că aceasta nu se bazează pe un substrat factologic suficient, doar invocarea unei stări de fapt și circumstanțele prezentate în acțiune este insuficientă pentru a atesta o lezare a onoarei și demnității reclamantului.

Este important de menționat, în contextul invocării unei pretinse ingerințe în drepturile reclamantului, pe motivul exercitării dreptului la libera exprimare de către pârât, că persoanele private se bucură de cea mai largă protecție, în contextul în care acestea nu sunt implicate în activități publice. În momentul implicării acestora în activități publice sau activități de interes public ei se expun criticii publice.

Totodată, conform art. 25 alin. (6) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, orice alt dubiu care nu este demonstrat conform regulilor prescrise de lege se interpretează împotriva restricţionării libertăţii de exprimare.

Astfel, mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public şi de a efectua, în conformitate cu responsabilităţile sale, investigaţii jurnalistice în probleme de interes public care au ca scop de a scoate în evidență personalitatea lui Țîrdea Bogdat în calitate de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, cât și viziunile promovate de acesta în sfera politică.

Politicienii trebuie să accepte în mod inevitabil şi conştient verificarea strictă a fiecărui cuvânt şi a fiecărei fapte atât din partea jurnaliştilor, cât şi a publicului larg şi, în consecinţă, trebuie să dea dovadă de un grad mai mare de toleranţă. Fără îndoială, articolul 10 paragraf. 2 garantează că reputaţia altora – adică a tuturor persoanelor fizice - este protejată şi că această protecţie se extinde şi asupra politicienilor, chiar şi atunci când aceştia nu acţionează ca persoane private; însă, în astfel de cazuri, cerinţele unei astfel de protecţii trebuie evaluate prin prisma intereselor de a asigura discuţii libere cu privire la chestiuni politice (*cauza Lingens v. Austria*, Seria A nr. 103, §42).

Limitarea în libertatea de exprimare a unui jurnalist în contextul dezbaterii unei probleme de interes public în privinţa unui politician, îndeosebi de rang înalt, constituie o

încălcare a art.10 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului (cauza Flux nr. 4 c. Moldovei, §42).

Prin urmare, expresiile utilizare în articolul publicat, cum ar fi; *,,Pe 27 aprilie, *****, discută despre o întâlnire cu deputatul Bogdan Țîrdea; ,,În afară de *****și Țîrdea s-ar fi întâlnit și cu unul dintre consilierii lui *****, fostul șef al FSB și actualul secretar al Consiliului de Securitate din Rusia, *****"; ,,Totodată, precizează jurnaliștii de investigație, ***** și Bogdan Țîrdea sunt doi dintre politicienii afiliați Kremlinului și prin care FSB controlează PSRM"* reprezintă judecăți de valoare în sensul art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare. Or, însuși noțiunea de politician potrivit Dicționarului explicativ al limbii române înseamnă o persoană cu un rol important în activitatea politică și reprezintă ocupația celui care își desfășoară activitatea principală în acest domeniu.

Astfel, instanța conchide că limbajul utilizat în articolul publicat nu depășește limitele admisibile conform criteriilor descrise supra prin prisma cadrului legal național și jurisprudenței CEDO.

Potrivit art. 117 alin (1) CPC, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în Potrivit art. 117 alin (1) CPC, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Conform art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale.

Potrivit art. 121 CPC, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 130 CPC, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa

constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii.

Prin urmare, reieșind din normele legale menționate mai sus în coroborare cu materialele cauzei și faptele stabilite de instanța de judecată, se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Țîrdea Bogdat către Portalul Deshide.md SRL „Open” privind apărarea onoarei, demnității şi reputaţiei profesionale, încasarea prejudiciului moral.

În conformitate cu art. 26, 94, 236-241, 357 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Țîrdea Bogdat către Portalul Deshide.md SRL „Open” privind apărarea onoarei, demnității şi reputaţiei profesionale, încasarea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
judecător Georgeta Grozav